

ZAKON

O ZAŠTITI POSLOVNE TAJNE

("Sl. glasnik RS", br. 72/2011)

I UVODNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se pravna zaštita poslovne tajne od svih radnji nelojalne konkurencije.

Informacijama koje se štite kao poslovna tajna u smislu ovog zakona smatraju se naročito: finansijski, ekonomski, poslovni, naučni, tehnički, tehnološki, proizvodni podaci, studije, testovi, rezultati istraživanja, uključujući i formulu, crtež, plan, projekat, prototip, kod, model, kompilaciju, program, metod, tehniku, postupak, obaveštenje ili uputstvo internog karaktera i slično, bez obzira na koji način su sačuvani ili kompilirani.

Član 2

Pravo na zaštitu poslovne tajne ima domaće ili strano fizičko i pravno lice, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Lice koje na osnovu zakona kontroliše korišćenje poslovne tajne smatra se držaocem poslovne tajne.

Informacije koje se ne smatraju poslovnom tajnom

Član 3

Poslovnom tajnom ne smatra se informacija koja je označena kao poslovna tajna radi prikrivanja krivičnog dela, prekoračenja ovlašćenja ili zloupotrebe službenog položaja ili drugog nezakonitog akta ili postupanja domaćeg ili stranog fizičkog i pravnog lica.

Kao poslovna tajna u smislu ovog zakona ne mogu se štititi informacije za koje je posebnim zakonima propisano da ne mogu predstavljati poslovnu tajnu.

II PREDMET I USLOVI ZAŠTITE

Pojam poslovne tajne i uslovi zaštite

Član 4

Poslovnom tajnom, u smislu ovog zakona, smatra se bilo koja informacija koja ima komercijalnu vrednost zato što nije opšte poznata niti je dostupna trećim licima koja bi njenim korišćenjem ili saopštavanjem mogla ostvariti ekonomsku korist, i koja je od strane njenog držaoca zaštićena odgovarajućim merama u skladu sa zakonom, poslovnom politikom, ugovornim obavezama ili odgovarajućim standardima u cilju očuvanja njene tajnosti, a čije bi saopštavanje trećem licu moglo naneti štetu držaocu poslovne tajne.

Poslovnom tajnom, smatraju se i:

- 1) neotkriveni podaci o testovima ili drugi podaci čije stvaranje zahteva odgovarajući napor i troškove, koji se podnose državnim organima radi dobijanja dozvole za stavljanje u promet lekova, odnosno medicinskih sredstava ili poljoprivrednih hemijskih proizvoda koji koriste nova hemijska jedinjenja, kao i radi dobijanja akata kojima se dozvoljava stavljanje u promet biocidnih proizvoda;
- 2) drugi podaci koji su posebnim zakonom, drugim propisom ili aktom pravnog lica proglašeni poslovnom tajnom.

Zaštita podataka iz stava 2. tačka 1) ovog člana bliže se uređuje posebnim zakonima kojima se uređuju uslovi i postupak za stavljanje u promet lekova i medicinskih sredstava, registracija, kontrola, promet, uvoz i primena sredstava za zaštitu bilja u poljoprivredi i šumarstvu, odnosno uslovi i postupci za stavljanje u promet biocidnih proizvoda.

Poslovna tajna koja sadrži podatak od interesa za Republiku Srbiju smatra se tajnim podatkom i štiti se po odredbama zakona kojim se uređuje tajnost podataka.

Mere zaštite poslovne tajne

Član 5

Mere zaštite poslovne tajne iz člana 4. stav 1. ovog zakona određuju se u skladu sa procenom rizika od nezakonitog pribavljanja, korišćenja i otkrivanja informacije koja predstavlja poslovnu tajnu.

Trajanje zaštite

Član 6

Zaštita poslovnom tajnom traje sve dok su informacije koje predstavljaju tu tajnu čuvane kao poverljive.

III PRIBAVLJANJE, KORIŠĆENJE I OTKRIVANJE INFORMACIJE KOJA PREDSTAVLJA POSLOVNU TAJNU

Zakonito pribavljanje, korišćenje i otkrivanje informacije koja predstavlja poslovnu tajnu

Član 7

Držalac poslovne tajne može na drugo lice da prenese pravo korišćenja poslovne tajne.

Pribavljanje, korišćenje, odnosno otkrivanje informacije koja predstavlja poslovnu tajnu drugim licima dozvoljeno je i bez saglasnosti držaoca, ako je izvršeno u skladu sa zakonom, odnosno na način koji nije u suprotnosti sa dobrim poslovnim običajima.

U slučaju spora, lice koje tvrdi da je informacije koje predstavljaju poslovnu tajnu pribavilo ili otkrilo, odnosno da ih koristi na zakonit način u skladu sa odredbama stava 2. ovog člana, dužno je da to i dokaže.

Nezakonito pribavljanje, korišćenje i otkrivanje informacije koja predstavlja poslovnu tajnu

Član 8

Svaka radnja preduzeta u okviru industrijskih ili komercijalnih aktivnosti koja za posledicu ima otkrivanje, pribavljanje, odnosno korišćenje informacije koja predstavlja poslovnu tajnu, bez saglasnosti držaoca poslovne tajne i na način suprotan zakonu i dobrim poslovnim običajima, smatraće se delom nelojalne konkurencije.

Pod načinom suprotnim dobrim poslovnim običajima, u smislu ovog zakona, podrazumeva se svaka radnja preduzeta u cilju utakmice na tržištu kojom se nanosi ili se može naneti šteta konkurentu ili drugom fizičkom odnosno pravnom licu, a naročito:

- 1) povreda ugovornih odredaba o čuvanju poslovne tajne;
- 2) zloupotreba poslovnog poverenja;
- 3) industrijska ili komercijalna špijunaža;
- 4) prevara;
- 5) navođenje na bilo koju radnju iz tač. 1)-4) ovog stava;
- 6) pribavljanje informacije koja predstavlja poslovnu tajnu od strane trećih lica koja znaju ili su bila dužna da znaju da ta informacija predstavlja poslovnu tajnu i da je pribavljena od lica u čijem je zakonitom posedu.

Upotreba i otkrivanje podataka o testovima i rezultatima ispitivanja

Član 9

Svaka radnja preduzeta u okviru industrijskih ili komercijalnih aktivnosti koja se sastoji ili za posledicu ima upotrebu protivnu dobrim poslovnim običajima ili otkrivanje podataka iz člana 4. stav 2. tačka 1) ovog zakona smatraće se delom nelojalne konkurencije.

Podaci iz člana 4. stav 2. tačka 1) ovog zakona mogu biti otkriveni pod jednim od sledećih uslova:

1) da organ nadležan za izdavanje dozvole za stavljanje u promet lekova, odnosno medicinskih sredstava, organ nadležan za registrovanje poljoprivrednih hemijskih proizvoda koji koriste nova hemijska jedinjenja, organ nadležan za donošenje akata kojim se dozvoljava stavljanje u promet biocidnih proizvoda ili državni organ nadležan za ostvarivanje prava na pristup informacijama od javnog značaja, utvrdi da je takvo otkrivanje neophodno za zaštitu javnosti;

2) da su preduzete radnje kojima se pre otkrivanja podataka osigurava da oni budu zaštićeni od upotrebe protivne dobrim poslovnim običajima;

3) da držalac podataka izričito u pismenom obliku odobri njihovo otkrivanje.

Član 10

Svako domaće i strano fizičko i pravno lice koje na osnovu zakona kontroliše poslovnu tajnu ima pravo da drugim licima zabrani da neovlašćeno pribave, otkriju ili koriste poslovnu tajnu, na način koji je suprotan zakonu i dobrim poslovnim običajima.

Povredom poslovne tajne smatra se svako nezakonito pribavljanje, otkrivanje ili korišćenje poslovne tajne u smislu člana 8. stav 1. i člana 9. stav 1. ovog zakona.

Ne smatra se povredom poslovne tajne saopštavanje informacija iz člana 4. ovog zakona ako je ono učinjeno nadležnim organima ili javnosti isključivo radi ukazivanja na postojanje dela kažnjivog zakonom.

IV GRAĐANSKO-PRAVNA ZAŠTITA POSLOVNE TAJNE

Tužba zbog povrede poslovne tajne

Član 11

U slučaju povrede poslovne tajne, držalac poslovne tajne može tužbom da pokrene postupak pred sudom protiv svakog lica koje izvrši povredu poslovne tajne u smislu člana 10. stav 2. ovog zakona i da zahteva:

1) prestanak radnji koje mogu dovesti do nezakonitog pribavljanja, korišćenja ili otkrivanja poslovne tajne i zabranu nezakonitog pribavljanja, korišćenja ili otkrivanja informacija koje predstavljaju poslovnu tajnu;

2) sprečavanje prometa, odnosno oduzimanje i povlačenje iz prometa, izmenu ili uništavanje svih predmeta koji sadrže informacije koje predstavljaju poslovnu tajnu, ako je te podatke moguće, posredno ili neposredno, videti ili prenositi;

3) naknadu štete, uključujući stvarnu štetu i izgublenu dobit, a ako je povreda učinjena namerno, tužilac može, umesto naknade imovinske štete, zahtevati naknadu do trostrukog iznosa uobičajene naknade koju bi primio za konkretni oblik korišćenja predmeta zaštite, da je to korišćenje bilo zakonito;

4) isključenje tog lica kao člana privrednog društva, ako je to lice član privrednog društva;

5) raskid radnog odnosa za to lice, ako je to lice zaposleno u pravnom licu;

6) objavljivanje presude u javnom glasilu o trošku tuženog.

Prilikom donošenja odluke o zahtevima iz stava 1. tač. 1)-3) ovog člana, sud posebno ceni srazmeru između ozbiljnosti povrede i interesa trećih lica.

Postupak po tužbi iz stava 1. ovog člana hitan je.

Na postupak po tužbi iz stava 1. ovog člana primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak.

Pravno lice je dužno da pruži zaštitu licu koje postupajući savesno u dobroj veri ukazuje nadležnim organima na postojanje informacije iz člana 4. ovog zakona.

Rok za podnošenje tužbe zbog povrede poslovne tajne

Član 12

Tužba zbog povrede poslovne tajne može se podneti u roku od šest meseci od dana kada je tužilac saznao za povredu i učinioca, a najkasnije u roku od tri godine od dana kad je povreda učinjena.

Privremena mera

Član 13

Na zahtev lica koje pruži relevantne dokaze da može nastati šteta zbog neovlašćenog pribavljanja, otkrivanja ili korišćenja poslovne tajne od strane drugog lica, sud može da odredi privremenu meru oduzimanja ili isključenja iz prometa predmeta koji sadrže poslovnu tajnu ili koji su nastali povredom poslovne tajne, sredstava za proizvodnju tih predmeta, odnosno meru zabrane nastavljanja započetih radnji kojima se vrši ili bi se mogla izvršiti povreda poslovne tajne.

Na postupak po zahtevu iz stava 1. ovog člana primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje izvršni postupak.

Obezbeđenje dokaza

Član 14

Na zahtev lica koje pruži relevantne dokaze da može nastati šteta zbog neovlašćenog pribavljanja, otkrivanja ili korišćenja poslovne tajne od strane drugog lica, kao i postojanje opravdane sumnje da će dokazi o tome biti uništeni ili da će ih kasnije biti nemoguće pribaviti,

sud može u hitnim slučajevima da pristupi obezbeđenju dokaza i bez prethodnog obaveštavanja ili saslušanja lica od koga se dokazi prikupljaju.

Obezbeđenjem dokaza u smislu stava 1. ovog člana smatra se pretres prostorija, vozila, knjiga, dokumenata, baza podataka i sl., zaplena predmeta i dokumenata, blokada bankarskih računa, oduzimanje gotovog novca i hartija od vrednosti, ispitivanje svedoka i veštaka, kao i preduzimanje drugih mera u skladu sa propisom kojim se uređuje izvršni postupak.

Licu od koga se dokazi prikupljaju, sudsko rešenje o određivanju obezbeđenja dokaza uručuje se u trenutku prikupljanja dokaza, a odsutnom licu čim to postane moguće.

Na postupak po zahtevu iz stava 1. ovog člana primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje izvršni postupak.

Član 15

Privremene mere iz člana 13. ovog zakona i obezbeđenje dokaza iz člana 14. ovog zakona, mogu se tražiti i pre podnošenja tužbe zbog povrede poslovne tajne, pod uslovom da se tužba podnese u roku od 30 dana od dana donošenja rešenja o određivanju privremene mere, odnosno rešenja o određivanju obezbeđenja dokaza.

Žalba protiv rešenja kojim je sud odredio privremenu meru iz člana 13. ovog zakona ili obezbeđenje dokaza iz člana 14. ovog zakona ne odlaže izvršenje rešenja.

Sredstvo obezbeđenja

Član 16

Na zahtev lica protiv koga je podneta tužba zbog povrede poslovne tajne ili pokrenut postupak za određivanje privremene mere, odnosno za obezbeđenje dokaza, sud može na teret tužioca da odredi odgovarajući novčani iznos kao sredstvo obezbeđenja u slučaju neosnovanosti zahteva.

Obaveza pružanja informacija

Član 17

Sud može narediti licu koje je izvršilo povredu poslovne tajne da pruži informaciju o trećim licima koja su učestvovala u povredi poslovne tajne i njihovim distributivnim kanalima.

Lice iz stava 1. ovog člana koje ne izvrši obavezu pružanja informacije odgovara za štetu koja iz toga proizađe.

V OČUVANJE TAJNOSTI

Član 18

Sudovi i drugi nadležni organi dužni su da preduzimaju odgovarajuće mere radi očuvanja tajnosti neotkrivenih informacija zaštićenih u skladu sa odredbama ovog zakona i drugim propisima kojima je uređena zaštita tajnosti sudskog postupka.

VI KAZNENE ODREDBE

Privredni prestup

Član 19

Kazniće se za privredni prestup novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 3.000.000 dinara privredno društvo, ili drugo pravno lice koje na način iz člana 8. stav 1. i člana 9. stav 1. ovog zakona povredi poslovnu tajnu.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup novčanom kaznom u iznosu od 50.000 do 200.000 dinara odgovorno lice u privrednom društvu ili drugom pravnom licu.

Predmeti izvršenja privrednog prestupa i predmeti koji su bili upotrebljeni za izvršenje privrednog prestupa iz stava 1. ovog člana biće oduzeti, a predmeti izvršenja privrednog prestupa biće i uništeni.

Predmetima izvršenja privrednog prestupa smatraju se dokumenta odnosno materijali u kojima su sadržane informacije koje predstavljaju poslovnu tajnu, ako je te informacije moguće, posredno ili neposredno, videti ili prenositi.

Presuda kojom je učiniocu izrečena kazna za privredni prestup iz stava 1. ovog člana javno se objavljuje.

VII ZAVRŠNA ODREDBA

Član 20

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".